

ספרות עברית וכללית

לבתי ספר דתיים

יחידה שלישית ויחידה רביעית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי (150 דקות)

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון — שאלה בין ז'אנרית מחטיבה אחת ברשימת היצירות

פרק שני- שאלה בין ז'אנרית מחטיבה אחרת ברשימת היצירות

פרק שלישי — שאלות ספציפיות על יצירות מן החטיבה הנוספת ברשימת היצירות – 2*20-----40 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.

ד. הוראות מיוחדות: (1) חובה לצרף למחברת הבחינה את הרשימה המודפסת של

היצירות שנלמדו (הרשימה מופיעה באתר המפמ"ר)

אין להדגים בתשובות שונות על פי אותה היצירה.

(2)

שימו לב! שאלון זה הוא דוגמה בלבד

א. רשימת החטיבות והיצירות לכל שנה מתפרסמת לחוד באתר המפמ"ר והיא הרשימה המחייבת (ולא רשימת היצירות בשאלון זה). החטיבות בבחינה וסוגי השאלות יכולים להשתנות משנה לשנה, ואינם מתחייבים משאלון זה.

ב. חובת לימוד היצירות אינה זהה לחובת הבחינה. משמע- יש ללמוד את כל היצירות המופיעות ברשימת היצירות לבגרות אולם אין חובה שעל כל היצירות תופיע שאלה בבחינת הבגרות. בבחינת הבגרות תתאפשר בחירה בכל אחד מהפרקים של מינימום 50%.

ב ה צ ל ח ה !

פרק ראשון: הורים וילדים

(30 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 1-2.

1. יחסים אידאליים בין הורים לילדיהם מאופיינים בקרבה, הערכה, דאגה ותמיכה. על פי קביעה זו, האם היחסים בין הורים לילדיהם ביצירות שלמדת בנושא "הורים וילדים" הם יחסים

אידאליים?

נמק והדגם את דבריך.

ענה על פי:

א. רומאן (18 נקודות)

ב. שני שירים (12 נקודות)

2. ביצירות רבות ההורים מהווים דמויות חונכת לילדיהם לחיוב ולשלילה. הסבר והדגם אמירה זו על פי:

א. מחזה (18 נקודות)

ב. סיפור קצר (12 נקודות)

פרק שני: שקופים

(30 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 3-4.

3. מיצירות שלמדת בנושא זה, בחר בדמות מרכזית המתמודדת עם מצוקה על רקע המציאות שבה היא נתונה. תאר את מצוקתה של הדמות בכל אחת מן היצירות, והסבר את הקשר של מצוקה זו למעמדה בחברה הסובבת אותה או במשפחתה.

ענה על פי:

א. רומאן (18 נקודות)

ב. מעשה חכמים ושיר (12 נקודות)

4. יצירות רבות מתארות מתח בין יחיד וחברה. הסבר והדגם מתח כזה. בסס את תשובתך על התפתחות העלילה ועל היחסים בין הדמויות האלה לבין עצמן או לבין דמויות אחרות

ענה על פי:

א. מחזה (16 נקודות)

ב. שני שירים (14 נקודות)

פרק שלישי: זוגיות ואהבה

(40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 5-8 (לכל שאלה 20 נקודות; בסך הכול 40 נקודות).

3. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

נפרדנו כך / לאה גולדברג

נפרדנו כך, היטב היטב חרה לי.

הערפל ביננו כחומה.

זאת הטיפה שעל קדי נותרה לי

טיפת סגריר ודאי היא, לא דמעה.

לדור הזה הבכי הוא כלימה.

הוא לא יבכה על אהבה גוססת.

ביום הדין ובלילות החסד

אדיש וגא, הוא לא יוריד דמעה.

נפרדנו כך. הרחוב המה המה

דחפני איזה הלך, ומנגד

הערפל תלוי כהינומה.

מאין בלבי חדנה חוגגת?

אולי, בכל זאת, זו היתה דמעה.

א. תאר את התהליך הרגשי שעוברת הדוברת בשיר. בתשובתך הבא מן השיר שתי דרכי עיצוב, והסבר כיצד

הן מבטאות תהליך זה. (12 נקודות)

ב. בחר בשיר נוסף שלמדת בנושא "זוגיות ואהבה", ותאר את מערכת היחסים בשיר שבחרת. (8 נקודות)

4. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

הכניסיני תחת כנפך / ביאליק.

הכניסיני תחת כנפך,
והיי לי אם ואחות,
ויהי חיקך מקלט ראשי,
קן-תפלותי הנדחות.

ובצעת רחמים, בין-השמשות,
שחי ואגל לך סוד יסורי:
אומרים, יש בעולם נעורים –
היכן נעורי?

ועוד רז אחד לך אתנודה:
נפשי נשרפה בלהבה;
אומרים, אהבה יש בעולם –
מה-זאת אהבה?

הכוכבים רמו אותי,
היה חלום – אך גם הוא עבר;
עתה אין לי כלום בעולם –
אין לי דבר.

הכניסיני תחת כנפך,
והיי לי אם ואחות,
ויהי חיקך מקלט ראשי,
קן-תפלותי הנדחות.

- א. הסבר והדגם הבקשה של הדובר מן הנמענת: "הכניסיני תחת כנפך". (14 נקודות)
- ב. בביטוי "הכניסיני תחת כנפך" יש ארמוז לתפילת "אל מלא רחמים".
מהו הארמוז? הסבר את תרומתו להבנת משמעות השיר. (6 נקודות)

5. פראדל/זבורה בארון

תאר את הסביבה החיצונית בספור **פראדל**. הסבר את תרומתה לאפיון הדמות המרכזית ולאפיון השינויים שהיא עוברת בחייה.

6. "בית בובות"/ הנריק איבסן

בחר מן המחזה "בית בובות" שני מוטיבים, תאר את הופעתם במחזה, והסבר את תרומתם לאפיון הדמויות ובבניית משמעות המחזה.

בהצלחה!